

TLAČOVÁ SPRÁVA

29. máj 2024

Národní filmový archiv Praha uvedie v Kine Lumière digitalizované filmy Jana Kříženeckého

V pondelok 3. júna sa v bratislavskom Kine Lumière uskutoční večer Národného filmového archívu Praha, počas ktorého jeho predstavitelia uvedú digitalizované filmy priekopníka českej kinematografie Jana Kříženeckého. Recipročné podujatie sa koná pri príležitosti minuloročného 80. výročia inštitúcie, vlni si naopak v Prahe pripomenul svoje 60. výročie Slovenský filmový ústav. Obe partnerské pamäťové inštitúcie takto chcú poukázať na dôležitosť uchovávanía a digitalizácie audiovizuálneho dedičstva. Večer sa začne o 19.00 hod.

Večer Národného filmového archívu (NFA) Praha nazvaný *Filmy Jana Kříženeckého* je koncipovaný ako komentovaná projekcia, ktorá zahŕňa tri bloky digitalizovaných filmov priekopníka českej kinematografie Jana Kříženeckého: Praha v roku 1898, filmy po roku 1901 a hrané skeče. Pražský filmový archív digitalizoval všetky materiály dochované v jeho zbierke, ide o negatívy, rozmnožovacie materiály, pôvodné aj novodobé kópie. Všetky boli digitalizované s maximálnou snahou o zachovanie ich autentickkej podoby, neboli upravované a vykazujú stopy dobovej technológie i stopy času, ktorý uplynul od ich vzniku. Prvé filmy, ktoré vznikli na českom území, budú tak odprezentované v podobe, ktorá zdôrazňuje ich pestrosť a materialitu.

Prvý blok filmov obsahuje krátke výjavy z pražského života, ktoré Kříženecký prezentoval na Výstave architektúry a inžinierstva v Prahe v roku 1898. Obrazy výstavného života sa vo filmoch striedajú so záznamami bežných denných činností, ako sú sokolské cvičenia, hasičské výjazdy alebo kúpanie na plavárni. Ďalšia časť mapuje Kříženeckého príležitostné filmové aktivity z nasledujúcich rokov. Popri rôznych oslavách a sprievodoch bude možné vidieť napríklad unikátnu jazdu otvorenou električkou alebo reportáž z konských dostihov. Posledný blok programu bude venovaný takzvaným hraným filmom, sú medzi nimi humorné výstavné scény s Josefom Švábom-Malostranským, ale aj divadelná scéna o Satanovi.

Okrem nespornej dokumentárnej hodnoty poskytuje kolekcia tiež povedomie o úplných začiatkoch a vývoji filmových vyjadrovacích prostriedkov na prelome 19. a 20. storočia. A to napriek tomu, že rané Kříženeckého snímky nakrútené kamerou, zakúpenou od Lumièreovej firmy, vznikli bez vážnejších ambícií, len ako atrakcie pri príležitosti pražskej Výstavy architektúry a inžinierstva a nestali sa základom systematickej filmovej výroby v Čechách. Celému projektu digitalizácie Kříženeckého filmov predchádzal komplexný výskum filmových materiálov, vďaka ktorému vznikla rozsiahla monografia venovaná filmom Jana Kříženeckého s využitím moderných metód. Projekciu v Kine Lumière bude komentovať filmová kurátorka a reštaurátorka Jeanne Pommeau, zúčastní sa jej aj generálny riaditeľ NFA Praha Michal Bregant. Súčasťou večera bude tiež prezentácia rozsiahlej monografickej publikácie *Digitální Kříženecký – Nový život prvních českých filmů*.

Národní filmový archiv Praha si vlni pripomenul 80. výročie svojho založenia. Vznikol v roku 1943, ale snahy o jeho založenie sú omnoho staršie. V 21. storočí sa archív postupne modernizoval, aby udržal krok s vývojom technológií v audiovizuálnej sfére. Jeho poslaním je starať sa o filmové dedičstvo, sprostredkovať jeho poznávanie a napomáhať rozvoju českého audiovizuálneho priemyslu a filmovej kultúry. Dnes patrí medzi kľúčové pamäťové inštitúcie v Českej republike.

Národní filmový archiv Praha uvedie v Kine Lumière digitalizované filmy Jana Kříženeckého

Večer nazvaný *Filmy Jana Kříženeckého* sa koná pri príležitosti 80. výročia vzniku NFA, recipročne sa takto pred rokom v pražskom kine Ponrepo konal večer Slovenského filmového ústavu (SFÚ) venovaný 60. výročiu jeho vzniku. SFÚ v Prahe predstavil štvorprogram s digitalizovanými krátkymi filmami z rokov 1958 až 1997 a digitálne rekonštruovaný celovečerný nemý film Karla Plicku *Po horách, po dolách* (1929), ktorý bol uvedený so živou hudbou Davida Kollara a Tomáša Mutinu. Súčasťou prehliadky bola aj prezentácia publikácie *Rodinné filmové striebro*, ktorá vlani vyšla tiež v súvislosti so 60. výročím inštitúcie.

[Viac informácií o pásme Filmy Jana Kříženeckého na stránke Kina Lumière](#)

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk